

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-професійної програми

49526 Хорватська мова і література та англійська мова,

Спеціалізація 035.037 – Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська, спеціальність 035 «Філологія»,
перший рівень вищої освіти
викладені у проєкті Експертного висновку галузевої експертної ради

Висловлюємо вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно удосконалення освітньої програми, проте вважаємо за необхідне надати коментарі щодо рекомендацій ГЕР за критеріями. Маємо сподівання, що наші пояснення будуть розглянуті і взяті до уваги, зокрема як в оцінці підкритерію 6.1, так і у формулюванні рекомендацій, що почасти спрямовують до практик, які уже активно працюють і є взірцевими у межах цієї ОП та в Університеті загалом.

Критерій	Проєкт висновку ГЕР	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	За усіма підкритеріями Критерію 1 члени ГЕР констатують позитивні практики. Відзначено, що ОП забезпечуює: належний рівень володіння державною (ПРН 1), хорватською, англійською (ПРН1, 10, 14) та другою слов'янською мовою (ПРН1, 14) як усно, так і письмово; розвиток аналітичних та дослідницьких навичок (ПРН2, 7, 15, 17), міжкультурної комунікації (ПРН5) та навичок перекладу (ПРН11). Програма включає вивчення історії, еволюції та сучасного стану хорватської мови і літератури (ПРН8, 9, 12, 13), використання інформаційних технологій (ПРН6), а також сприяє фаховій самостійності та науково-дослідницькій діяльності (ПРН3, 18, 19). Загалом ПРН забезпечуються достатньою мірою вказаними в матриці відповідності ОК і розширюються та поглиблюються дисциплінами вільного вибору студента. ОП «Хорватська мова і література та англійська мова» дає можливість досягти результатів навчання, визначених галузевим Стандартом. ОП готує майбутніх філологів, здатних ефективно здійснювати міжкультурну фахову комунікацію та працювати як на національному, так і на міжнародному ринку праці. Відповідно до Стратегії Університету, це сприяє європейській та євроатлантичній інтеграції України, зокрема через тісну співпрацю з кафедрою славистики Загребського університету (Республіка Хорватія). Мета ОП «Хорватська мова і література	Дякуємо шановним експертам ГЕР за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за Критерієм 1 та відзначення усіх його підкритеріїв як позитивних практик ОП. Стосовно висловленої рекомендації вважаємо за необхідне акцентувати увагу на тому, що в Університеті налагоджено процес залучення стейкхолдерів, у тому числі здобувачів освіти, до обговорення ОП, що було підтверджено здобувачами на фокус-зустрічі з ЕГ і відображено у Звіті ЕГ: «Під час розробки ОП було враховано інтереси різних груп стейкхолдерів (1.4)» (стор.6). Така співпраця відбувається систематично під час реалізації ОП, починаючи від розробки ОП, визначення її цілей та формулювання програмних результатів навчання. У процесі планування нової редакції ОП (від 2024 року) здобувачі освіти мали можливість висловити свої міркування і пропозиції стосовно перспектив розвитку програми, що було обговорено на засіданнях кафедри слов'янської філології з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін. Так, за результатами останнього перегляду, курсова робота тепер виконується студентами у 6-му семестрі (замість 4-го у попередній програмі 2021-го року), в оновлену редакцію ОП 2024-го року були внесені такі зміни, які розширюють індивідуальну освітню траєкторію студентів в результаті вивчення вибіркового дисциплін з пропонуваного інститутських переліків. Наголошуємо на тому, що

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	та англійська мова» повністю відповідає місії та стратегії КНУ імені Тараса Шевченка, що висвітлені у Статуті і Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018–2025 рр., а також Програми розвитку Інституту філології. Рекомендація: системно залучати здобувачів ВО до обговорення мети і змісту ОП, а також розглянути можливість включення студентів до складу проектної групи.	експерти ГЕР у своєму звіті відзначили: «Здобувачі задоволені як методами навчання і викладання, так і рівнем урахування їхніх пропозицій». Звертаємо увагу, що в лютому цього року здобувачі освіти вже були залучені до підготовки нової ОП 2025 року.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	За усіма підкритеріями Критерію 2 члени ГЕР констатують позитивні практики. Відзначено, що обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства. ОП містить усі необхідні структурні елементи: профіль ОП, перелік компонентів, структурно-логічну схему, форму атестації, матриці відповідності програмних компетентностей, ПРН компонентам ОП. Обов'язкові ОК розподілені на загальногуманітарні, загальнофілологічні (лінгвістичний, літературознавчий) перекладознавчий та країнознавчий аспекти. Зміст і структура ОП відповідають предметній області спеціальності 035 «Філологія», передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується через право на академічну мобільність; право на вибір теми курсової та кваліфікаційної робіт відповідно до власних наукових зацікавлень; вибір бази практики. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності, набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. засвідчує, що годин, відведених на лекційні, семінарські, практичні заняття та самостійну роботу достатньо для досягнення ПРН. Відзначено також аспекти практикоорієнтованості ОП, добрий рівень виконання підкритерію 2.9 як на підставі наведених положень у Відомостях СО, так і шляхом аналізу матриць компетентностей та змісту ОК з погляду їх практичної й соціально-економічної зорієнтованості на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Проте за деякими підкритеріями, разом із наголошеними сильними сторонами, зроблено зауваження, відображені в	Дякуємо шановним експертам ГЕР за визначення сильних сторін та позитивних практик за Критерієм 2. 1. Стосовно структурно-логічної схеми ОП констатуємо, що у ній відображені блоки ОК, які згруповані за принципом послідовності опанування та логічності об'єднання: загальногуманітарні дисципліни, загальнофілологічні дисципліни та фахові дисципліни, які розподілені на літературознавчі, мовознавчі та перекладознавчі; а також доповнювальні дисципліни «Хорватське країнознавство і фольклор», «Історія хорватської культури». Ці структурні елементи пов'язані відповідним логічним зв'язком, графічно візуалізують цю логіку та послідовність вивчення дисциплін, а також шлях здобувача від опанування теоретичних відомостей широкого спектру гуманітарних і профільних дисциплін до закріплення набутих знань, умінь та навичок під час проходження фахово-виробничої практики, написання курсової роботи, кваліфікаційної роботи бакалавра та складання комплексних підсумкових іспитів. Отже, СЛС відображає струнку, логічну взаємопов'язану систему ОК, які в сукупності уможливають досягнення мети та ПРН. Наголошуємо, що йдеться саме про структурно-логічну, а не хронологічну схему, створену у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 «Філологія» (від 20.06.2019 р.). Додамо що Університет не запроваджує по семестровій деталізації структурно-логічної схеми в жодній із своїх п'яти стоень програм, оскільки питання семестрового планування регулюються не програмою, а навчальним планом, який може змінюватися щороку, на відміну від опису ОПП, який має бути стабільною упродовж чотирьох-п'яти років. Просимо зняти/відредагувати рекомендацію. 2. Поділяємо позицію експертів щодо необхідності продовжити систематичну роботу по розширенню баз практик і важливості кореляції

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
	рекомендаціях. Рекомендації: 1.Рекомендуємо вдосконалити структурно-логічну схему, відобразивши більш наочно й детально взаємозв'язки основних і вибіркових компонентів, а також посеместрову наступність вивчення дисциплін. 2. Рекомендуємо налагодити систематичну роботу щодо розширення баз практик та їхньої кореляції із безпосередніми завданнями, визначеними програмою фахово-виробничої практики. 3. Рекомендуємо відстежувати актуальність інформації як на сторінці ОП сайту, так і в тексті самої освітньої програми, вчасно вилучати чи додавати необхідні документи, покликання, змінювати формулювання тощо. 4. Рекомендуємо забезпечити практичне вивчення САТ-технологій, необхідних для роботи сучасного перекладача.	завдань фахово-виробничої практики із програмою. Цей аспект констатовано в п.10 «Перспективи подальшого розвитку ОП» ВСО. У цьому напрямку реалізовано низку заходів, а саме: підписані угоди про проходження практики з Інститутом мовознавства ім.О.О.Потебні НАН України, Інститутом літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, а також Меморандум про співпрацю з ГО «Вікімедія – Україна», на базі якої студенти ОП проходили практику у 2024-2025 н.р. Інформація щодо проходження здобувачами освіти обов'язкової практики, її обсягів, змісту, завдань та інших пов'язаних аспектів розміщена на сторінці ОП, є доступною, вичерпною та актуальною. 3. На сайті, де розміщено ОП, розміщено актуальну інформацію. У нових редакціях ОП вона коригується. 4. Стосовно забезпечення практичного вивчення САТ-технологій наголошуємо, що більшість САТ-систем розроблялися з фокусом на аналітичні мови (як-от англійська чи німецька). Хорватська мова досі залишається мовою з обмеженою цифровою підтримкою: має неповні бази словників, не відзначається глибокою морфологічною обробкою, одна і та сама лексична одиниця може мати десятки граматичних форм. САТ-системи для хорватської мови не ефективні, не мають достатніх лінгвістичних алгоритмів для правильного аналізу її гнучких структур. Крім того, синтаксичні та стилістичні особливості художніх, публіцистичних чи юридичних текстів хорватською мовою вимагають контекстуального підходу, чого САТ-інструменти, з їхнім шаблонним підбором фрагментів не можуть забезпечити. Отже, поки лінгвістичні технології не досягнуть нового рівня обробки мови, переклад з хорватської мови залишатиметься сферою, де людський фактор є визначальним.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. ЕГ Рівень В, GER Рівень В.	За всіма підкритеріями Критерію 3 експерти GER констатують позитивні практики. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, що було підтверджено здобувачами освіти на фокус-групах. Відзначено щорічне оновлення програм вступних іспитів, відповідність процедури прийому нормативним документам. Наголошено на активній участі здобувачі ОПШ в академічній мобільності в ЗВО Республіки Хорватія, великій кількості угод про співробітництво із закордонними ЗВО. Констатовано ефективне	Дякуємо шановним експертам GER за аналіз та позитивну оцінку відповідності базових нормативних положень Університету, що регламентують вступні випробування та визнання різних форм результатів навчання.

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	застосування в КНУ широкої нормативно-правової бази щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, за програмами академічної мобільності. Рекомендації за Критерієм 3 відсутні.	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	За всіма підкритеріями Критерію 4 експерти ГЕР констатують позитивні практики, зокрема відзначають такі положення: під час фокус-груп ЕГ встановила, що у ЗВО існує дворівнева система опитувань: на рівні університету та на рівні ННІФ, здобувачі проходять опитування щосеместру і задоволені як методами навчання і викладання, так і рівнем урахування їхніх пропозицій, студенти отримують усю потрібну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Отримані теоретичні знання і навички студенти закріплюють під час проходження фахово-виробничої практики з відривом від навчання, написання курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Наукові керівники бакалаврських робіт мотивують студентів до вибору актуальних тем, результати дослідження яких можуть бути використані в освітньому процесі. Здобувачі ОП мають можливість брати участь у наукових конференціях і публікувати результати своїх досліджень у філологічних виданнях. Студенти долучаються до заходів Центру хорватської мови та культури. НПП реалізують право на акад. свободу шляхом вільного вибору форм і методів організації освітнього процесу, самостійного визначення змісту ОК та навчальних матеріалів, внесення змін до НП і РП, форм підвищення кваліфікації, беруть активну участь у програмах академічної мобільності, міжнародних семінарах та школах, закордонних конференціях. Перегляд робочих програм навчальних дисциплін здійснюється при оновленні ОПП. При цьому враховують дослідницької роботи самих викладачів, їхнього стажування в Україні та закордоном, участі в міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, що знаходить відображення як у змістовій частині РПНД. Рекомендуємо системно оновлювати список рекомендованих джерел у РПНД.	Дякуємо шановним членам ГЕР за позитивну оцінку за Критерієм 4. Хочемо ще раз наголосити на тому, що викладачі, які забезпечують викладання дисциплін на ОП, цілком свідомі потреби оновлення списку рекомендованих джерел у РПНД, що також констатовано у Відомостях самооцінювання, п.2. Ми вдячні експертам ГЕР, які частково погоджуються з відповіддю ЗВО, що «існують класичні роботи, щодо яких 5-річний критерій не варто застосовувати». На нашу думку, баланс між сучасними та фундаментальними джерелами дозволяє студентам отримати комплексне бачення предмета: від базових основ до сучасного стану науки. Вочевидь, ця стратегія у найближчій перспективі не зміниться. Інакше, аби уникнути подібних зауважень, укладачі РПНД автоматично не залучатимуть праці, що не відповідають «5-річному критерію». Користі від цього не буде нікому. Сподіваємося на допомогу у роз'ясненні поняття хронологічних меж застарілих і сучасних джерел.
Критерій 5. Контрольні	За всіма підкритеріями Критерію 5 члени ГЕР констатують позитивні практики:	Дякуємо шановним експертам ГЕР за аналіз освітньої діяльності за

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	чіткі і зрозумілі критерії оцінювання контрольних заходів; прозорість та доступність; високий рівень академічної доброчесності та популяризація академічної доброчесності на університетському рівні; ефективність широкої нормативно-правової бази у питаннях оцінювання здобувачів освіти та академічної доброчесності. Зауважень до Критерію 5 не було. Рекомендація: урізноманітнити види робіт, які пропонуються студентам при виникненні заборгованості.	Критерієм 5. Вважаємо за необхідне наголосити, що реалізація ОП за Критерієм 5 здійснюється у полі чинного законодавства і нормативної бази ЗВО. На ОП розроблені й детально прописані в документах усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання, встановлені принципи й механізми регулювання конфліктних ситуацій, з якими ознайомлені здобувачі; окрім того, у робочих програмах навчальних дисциплін детально відображені критерії оцінювання за різними видами контролю та формами роботи, а самі документи доступні здобувачам і є орієнтиром для якісної підготовки. Розроблені та прописані критерії дають можливість об'єктивно оцінити здобувачів освіти. Види робіт для відпрацювання тем, за якими виникла заборгованість, у кожному окремому випадку визначаються викладачем, що забезпечує реалізацію ОК.
Критерій 6. Людські ресурси. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень Е.	За підкритеріями Критерію 6 експерти ГЕР констатують позитивні практики: процедури конкурсного добору на заміщення вакантних посад є чіткими і прозорими, прописаними у відповідних документах КНУТШ, що дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОПП і свідчать про добрий рівень організації процесу. Важливо, що у ЗВО наявна дієва система нематеріальних і матеріальних засобів стимулювання наукової і творчої активності працівників, добрий рівень якої підтверджує звіт ЕГ. Під час оцінювання викладачів враховується думка здобувачів освіти. Проводяться детальні опитування серед викладачів стосовно задоволеності працею в університеті, матеріально-технічним забезпеченням, чи беруть участь у міжнародній активності тощо. За підкритеріями 6.1, 6.3 висловлено зауваження. 6.1: у деяких НПП немає 5-и фахових статей за останні 5 років відповідно до ОК (Л.Гарманчук; О.Михайленко, Л.Стеблина, Р.Бекбек тощо), інколи всі чи окремі праці не відповідають дисципліні (в О.Деркач до ОК 21 «Лексичні і граматичні труднощі слов'янського перекладу» зазначено більшість робіт із літературознавчої компаративістики; в А.Маслун до ОК 20 «Порівняльно-історична граматики слов'янських мов» вказано всі літературознавчі статті; в О.Гаврилюк, яка викладає англійську мову, більшість статей про український спортивний дискурс; в Н.Рудої жодної статті з латинської мови, яку вона забезпечує, і переважно зазначені тези, а не статті); викладач-	Дякуємо шановним експертам ГЕР за аналіз ОП відповідно до Критерію 6. Подаємо коментарі до зауважень. Стосовно проф.Л.Гарманчук (ОК7) можемо лише констатувати: в Таблиці 2 зазначено її праці за 2021-2022 рр., що відповідає рубриці цієї таблиці, в якій слід відображати не лише публікації, але й кваліфікацію, професійний досвід. У цьому плані можемо додати наступну інформацію. Проф.Л.Гарманчук є авторкою понад 300 публікацій, в тому числі 2 монографії, 5 методичних рекомендацій, 170 статей, з яких 81 в у SCOPUS, третина яких у виданнях Q1-Q2 квартилю, 459 цитувань, Індекс хірша h –12. Дублюємо статті з Таблиці 2: 1) Vedenicheva N. P., Al-Maali G. A, Bisko N.A., Iryna V. Kosakivska I.V., Ostrovska G.V., Khranovska N.M., Gorbach O.I., Garmanchuk L.V., Ostapchenko L.I. (2021) Effect of Cytokinin-Containing Extracts from Some Medicinal Mushroom Mycelia on HepG2 Cells In Vitro // International Journal of Medicinal Mushrooms, 23(3):15. DOI: 10.17721/1728_2748.2019.79.31-37; 2) Komarov I. V., Tolstanova G, Kuznietsova H, Dziubenko N., Yanchuk P.I., Shtanova L.Y. Veselsky S.P., Garmanchuk L.V., Khranovska N, Gorbach O., Dovbynychuk T., Borysko P., Babii O., Schober T., Ulriche A.S., Afonin S. (2022) Towards in vivo photomediated delivery of anticancer peptides: Insights from pharmacokinetic and dynamic data // Journal of Photochemistry and Photobiology B: Biology 24, 112479 https://doi.org/10.1016/j.jphotobiol.2022.112479; 3) Paliienko K., Korbush M., Krisanova N., Pozdnyakova N., Borysov A., Tarasenko A.,

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	сумісник Мачич Желько не має публікацій, хоча працює лектором в університеті Угорщини. У деяких НПП у списку публікацій Додатка 2 перелічені тези конференцій, робочі програми, стажування, надто давні публікації або віддалені за тематикою від ОК тощо. ГЕР уважає за доречне оцінити критерій на рівні Е. 6.3.: роботодавці, професіонали-практики загалом ефективно залучені до обговорення та модернізації освітньої програми, працевлаштування випускників, однак є потреба системніше залучати їх до безпосереднього викладання на освітній програмі та до контрольних / екзаменаційних заходів, що сприяло би як конкурентності, так і популяризації ОП. Рекомендації: 1. Підвищити публікаційну активність НПП у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, а також наукометричних баз Scopus і Web of Science Core Collection (відповідно до проблематики ОК, які забезпечує викладач). 2. Забезпечити повноцінне й рівномірне наповнення індивідуальних сторінок викладачів на сайті ННІФ, наявність покликань на Google Scholar та ORCID. 3. Системніше залучати роботодавців і професіоналів-практиків до безпосереднього викладання на освітній програмі та до контрольних / екзаменаційних заходів, що сприяло би як конкурентності, так і популяризації ОП.	Pastukhov A., Dudarenko M., Kalynovska L., Grytsaenko V., Garmanchuk L., Dovbynychuk T., Tolstanova G., Borisova T. (2022) Similar in vitro response of rat brain nerve terminals, colon preparations and COLO 205 cells to smoke particulate matter from different types of wood // <i>NeuroToxicology</i> Volume 93, , 244-25 https://doi.org/10.1016/j.neuro.2022.10.009; 4) Garmanchuk L., Borova M, Kapush O., Dzhagan V., Valakh M., Blume Y & Yemets A (2023). Green Synthesis of CdTe Quantum Dots and Their Effect on Human and Animal Cells <i>Cytology and Genetics</i> volume 57, p.229–238. https://doi.org/10.3103/S0095452723030040; 5) Чорноморець А., Ступак І., Лагойда, І., Торгалю, Є., Гарманчук, Л. (2023) Морфометричні властивості клітин лінії HepG2 за дії сульфату плюмбуму // <i>Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія.</i> - 93(2), 10–14. https://doi.org/10.17721/1728.2748.2023.93.10-14; 6) Lishchuk, P., Kuznietsova, H., Dovbynychuk, T. Dziubenko N., Garmanchuk L., Alekseev S., Isaiev M., Pozdnyakova N., Pastukhov A., Krisanova N., Borisova T., Lysenko V., Skryshevsky V. (2025) Impact of irradiation conditions on therapy of Lewis lung carcinoma in mice using glucose-ethylenediamine carbon dots. <i>BMC Cancer</i> 25, 39 . https://doi.org/10.1186/s12885-024-13404-1. Під керівництвом проф. Л.Гарманчук захищено 7 кандидатських дисертацій. Вона є відповідальним виконавцем НДР № 18БП07-01 (2018-2020). Нагороджена Грамотою Київського національного університету імені Тараса Шевченка за успіхи у навчальній, науковій і виховній роботі (2024 рік) №1424. Нагороджена відзнакою НАН України “За професійні здобутки” (2024 рік) №1434. Доц. О. Деркач (ОК21) має наукові публікації з фаху, присвячені дослідженню перекладознавчих та літературознавчих питань у галузі південнослов'янських студій загалом і хорватистики зокрема, та відповідні навчально-методичні видання: Деркач О.М. До питання історії перекладів сербської прози в Україні: діахронічний аспект // <i>Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур</i>: Зб. наук. пр. Київ: «Освіта України», 2020. Вип. 36. С. 136–147); Деркач О.М. Хорватсько-українські літературні взаємини: рецепція творчості Тараса Шевченка у Хорватії // <i>Хорватистика у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 25 років спеціальності</i>: Зб. наук. пр. Київ: «Освіта України»,

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		2020. С. 170–183; Деркач О.М. «Српска хагиографија XIII – XVII века: читалац». Навч. посібник (2024 р.). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1PdLT2mQRJ9N0wMcJVFrUueRAbSpascA/view; Деркач О.М. Методичні рекомендації до дисципліни «Історія хорватської літератури XIX століття» (2024 р.). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1b3zFP0tUFUQNcKteTgwyWg7coy8TfGT/view. Окрім цього, доц. О.Деркач має підтверджений досвід професійної перекладацької діяльності значно більший за п'ять років, що засвідчують опубліковані літературно-художні та публіцистичні видання перекладів: Горан Петрович. На міліні / переклад з серб. О.Ткаченко (Деркач) // Г.Петрович. Острів та інші видіння. Харків: Фоліо, 2007. 320 с.; Біляна Срблянович. Америка. Друга частина / переклад з серб. О.Ткаченко (Деркач) // Новітня сербська п'єса. Київ: ДЦТМ ім. Леся Курбаса, 2006.; Марко Попович, Мирослав Тимотієвич, Мілан Ристович. Історія приватного життя сербів від середньовіччя до сучасності / переклад з серб. Марія Васишин, Олена Деркач, Христина Стельмах, Алла Татаренко, Наталя Чорпіта, Вероніка Ярмач. Київ: Темпора, 2017. 544 с.; Маросевич І. Белградські жінки: збірка оповідань / перекл. із серб. О. Дзюби-Погребняк, О. Деркач. Київ: Laurus, 2021. 176 с. Цей фактор засвідчує відповідність вимогам, наведеним у методичному посібнику «Роз'яснення щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми» ([Електронне видання] / А.Бутенко, Г.Денискіна, О.Єременко, О.Книш, І.Сімшаг, О.Требенко. – Київ: Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. – 127 с.), оскільки таку професійну діяльність неможливо провадити без належного знання принципів і труднощів перекладу. Підвищення кваліфікації доцента О.Деркач, що відбувалися 2024 та 2025 року у Загребському університеті (м. Загреб, Республіка Хорватія) передбачали проведення лекцій на теми з хорватсько-українського перекладу: «Сучасна хорватська проза в українських перекладах»; «Сучасна хорватська поезія в українських перекладах: мовно-стильові особливості»; «Особливості вивчення дисциплін з хорватсько-українського перекладу на програмах освітнього рівня «бакалавр» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: сучасний стан і перспективи розвитку» (2024 рік); «Хорватсько-український

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		різностильовий переклад: лексичні й граматичні особливості» (2025 рік). Всі перелічені чинники засвідчують безперечну відповідність кваліфікації доцента О.Деркач викладанню освітнього компонента «Лексичні і граматичні труднощі слов'янського перекладу». Не можемо погодитися із зауваженням, що доц. О.Гаврилюк, «яка викладає англійську мову, більшість статей про український спортивний дискурс». У Таблиці 2, зокрема, наведено такі її праці: Havryliuk O. O., Nikiforova Yu, (2020). Virtual language identities on social networking sites (based on Facebook commentaries) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. № 46. Том 1. Одеса, С.74-79; Гаврилюк О.О., Білецька Т.О. Мультиmodalність текстів сучасних англомовних журналістів-блогерів (на матеріалі блогів Філіппі де Франко та Арви Махдаві) // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т. 33. (72). № 2. Ч. 1. Київ, С. 87-93; Havryliuk O., Pavlichenko L. Diplomacy: linguistic tendencies during the war in Ukraine. Актуальні питання гуманітарних наук // Міжвузівський зб. наук. праць молодих учених Дрогобицького державного Педагогічного університету імені Івана Франка. 2022. Вип. 54. Т. 1. Дрогобич, С. 155-163; Havryliuk O.O., Pavlichenko L.V. Political actors in the media coverage of the war in Ukraine: critical discourse analysis // Bulletin of Science and Education. Issue. 2022. №3 (3). Kiev, P.9-23. Посібники: Гаврилюк О.О., Нікіфорова Є.Ю. (2021). THE GREEN MILE by Stephen King Методична розробка з позалекційного читання для студентів І-ІІІ курсів Інституту філології. Київ, 45 с.; Гаврилюк О.О., Нікіфорова Є.Ю. In the limelight. Методична розробка до практичного курсу англійської мови для студентів 3 курсу Інституту філології. Київ. 2021. 51с.; Food. Навчальний посібник для студентів Інституту філології / Укл.: Гаврилюк О. О. Київ, 2019. 100 с.; Білецька Т. О., Гаврилюк О. О., Орлова В. В. Read, Speak, Watch 2: Навчальний посібник з розвитку усного мовлення для студентів 2 курсу факультетів іноземних мов. Київ, 2022. 172 с. Доц. О.Михайленко (ОК6) є автором таких публікацій за профілем дисципліни: О.V. Mykhailenko, О.О. Kalenyk, О.О. Mykhailenko. The CO Molecule as an Indicator of Field Gradient for Multi-Walled Carbon

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		Nanotubes // Ukrainian Conference with International Participation “Chemistry, Physics and Technology of Surface” (October 21-22, 2020). P. 121; O. Mykhailenko, O. Kalenyk, V. Babiy. Double-layer silicene as a molecular container for anti-aromatic systems // 36. статей. XXXIV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки у країнах Європи та Азії», 31 січня, 2021. Переяслав, 2021, с. 183-185; O. V. Mykhailenko, Yu. I. Prylutskyu, I. V. Komarov, A. V. Strungar, O. O. Mykhailenko, and V. L. Osetskyi A Molecular Container for Anti-Aromatic System Based on Double-Walled Carbon Nanotube: in Silico Study // Nanosistemi, Nanomateriali, Nanotehnologii 2023, V. 16, № 1, p. 23–30; Михайленко О.В., Гаюк Н.В., Покотун Л.П., Дослідження сорбційних властивостей деяких рослин з метою очищення води від радіонуклідів // Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво: 2023 р. БЦ, с. 27-29; Hayuk N., Mykhailenko O., Selezniova O., Tsekhmistrenko S. (2024). Use of polymer-based nanomaterials for environmental restoration. Proceedings of the VI International Conference on European Dimensions of Sustainable Development, May 15-17, 2024, Kyiv. p. 17-21. Н.Руда (ОК24, Ч.1) за останні 5 років має публікації, що стосуються різних аспектів класичної філології, етимології, термінознавства та лінгвостеміотики, зокрема: N.Ruda. Diminutive Contronyms in Ukrainian // Studia Slavica Hungarica, 2020, 65/2, P. 341–350 (Угорщина, Scopus); Mykhailova O.G., Ruda N.V., Levko O.V. K. Illustrated terminology to Medical Latin Course: Навчальний посібник. 2-е вид., випр. і доповн. / 2019. 15/28 с.; N.Ruda. Latin Language and Medical terminology: work book. Київ, 2020. 136 с.; Н.Руда. Особливості відтворення семантико-прагматичного змісту деминутивів поезій Тараса Шевченка у перекладах англійською мовою // Нова філологія. 36. наук. праць. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2020. / № 80. Том II. С. 196-205. (Index Copernicus); Голубовська І.О., Шовковий В.М., Руда Н.В. та ін. Класичні мови і сучасне мовознавство: хрестоматія / 2-ге вид., випр. К.: ВПЦ "Київський університет", 2020. 399 с.; N. Ruda. Ukrainian Institutional Political Discourse in a Communicative–Cognitive Aspect // International Journal of Society, Culture & Language, 2022, 10/1, P. 30-40 (Іран, Scopus); Н.Руда.

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		Словотвірні типи назв порід і мінералів в українській петрології // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика, Вип. 1 (31). Київ.: ВПЦ "Київський університет", 2022. С. 66-69 (Index Copernicus); Ruda N. Latin Language and Medical terminology: work book/ 2nd ed. revised and supplemented. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2024. 156 p.; Руда Н.В. Грецько-латинські словотвірні елементи у новотворах української мови // Тези VIII Всеукраїнських наукових читань "Філологія ХХІ ст.: нові дослідження і перспективи". Ч.ІІ. 2024. С. 69-71; Руда Н.В. Мотив фітометаморфоз у творчості Тараса Шевченка та Овідія // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика – Вип. 2 (36). Київ: ВПЦ "Київський університет", 2024.(Index Copernicus). Отже фахова компетентність Н.Рудої щодо викладання ОК23, Ч.1 є достатньою. Згідно з виданням НАЗЯВО «Роз’яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник» (Електронне видання / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. – Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024), с.75: «Вимогу наявності щонайменше п’яти публікацій не варто застосовувати до науково-педагогічних (наукових) працівників із стажем науково-педагогічної роботи менше трьох років, <...> а також до фахівців-практиків, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік». Цим критеріям відповідають згадані у звіті ГЕР ас. А.Маслун (0,25 ст., за сумісництвом) та іноземні лектори з Республіки Хорватія ас. Р.Бебек (0, 25 ставки, працював протягом 2020-2024 рр.) і ас. Мачич Желько (0,5 ставки, працює з 1.09.2024 р.). Стосовно Мачича Желька експерти ГЕР помилково пишуть, що він є нашим сумісником, а працює лектором в Угорщині. Насправді ас. Мачич Желько після завершення лекторату в Угорщині був направлений на роботу в КНУТШ. Ас. А.Маслун у 2018 р. отримала диплом КНУТШ з відзнакою за спеціальністю: філологія, спеціалізація: слов’янські мови та літератури (східнослов’янська філологія та англійська мова: теоретичні і прикладні студії (білоруська, українська)), професійна

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		кваліфікація: лінгвіст (Номер диплома магістра з відзнакою М18 101916). На ОП забезпечує практичні заняття за ОК 13 Вступ до слов'янської філології та ОК 20. Порівняльно-історична граматики слов'янських мов. У 2024 р. вийшла друком стаття А.Маслун: Аспекти вивчення спільнослов'янської лексичної спадщини в сучасних слов'янських мовах / Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Слово в сучасній науковій парадигмі: євроінтеграційний контекст» (28.11.2024 р.). Кропивницький, 2024. С.73-76. Від іноземних лекторів з Республіки Хорватія ас. Р.Бебек і ас. Мачич Желько також не можна вимагати публікації за останні 5 років. Водночас не можна не брати до уваги, що Р.Бебек узяв участь у важливому державному проекті в Національному музеї Голодомору-геноциду «Аудіогід для кожного», зробивши переклад українського тексту хорватською мовою, про що була подана інформація в Таблиці 2. Крім того, і в Хорватії, і в Словенії діє інститут лекторів (на жаль, в нашій державі така практика відсутня) і статус лектора, який вони мають у своїх країнах, не передбачає вимог щодо публікаційної активності. Тож ми не маємо права вимагати від них публікуватися у фахових виданнях. Відповідні відомства в Хорватії (Міністерство освіти) і Словенії (Центр словенської мови як іноземної) на конкурсній основі ретельно відбирають кандидатури для роботи за кордоном і дбають про належний фаховий рівень викладачів, яких вони відряджають за кордон та регулярно проводять для них тренінги та навчання. Хочемо наголосити на тому, що відмовлятися від іноземних лекторів, носіїв мови, особливо в наш час, не може бути виправданим через низьку публікаційну активність. Така співпраця, з одного боку, сприяє активізації навчального процесу студентів, набуттю ними глибоких фахових компетентностей, формує їхню ширшу зацікавленість і мотивованість, з другого боку, збагачує корпоративні зв'язки і дидактичний досвід. Як слушно зазначають автори згаданої вище праці НАЗЯВО «Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми», «Оцінюючи відповідність, слід урахувувати співвідношення кількості викладачів, задіяних в реалізації ОП, до частки викладачів, що відповідають вимогам» (с. 76). Насправді кількість викладачів, задіяних в

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		реалізації ОП «Хорватська мова і література та англійська мова», які повністю відповідають Критерію 6, є значно вищою у відсотковому значенні (понад 90 %), а переважна більшість викладачів, зокрема усі НПП, які забезпечують фахові дисципліни, мають вагомі професійні здобутки і достатній рівень публікаційної активності: О.Дзюба-Погребняк, Л.Даниленко, М.Калениченко, Л.Гнатюк, Н.Бернадська, В.Бондаренко та ін. Кращі традиції вітчизняної освіти свідчать, що науково-педагогічна діяльність є сукупністю декількох компонентів: навчальна, наукова, методична, організаційна, виховна робота. Стажування, підвищення кваліфікації, методичні розробки, участь у важливих для держави освітніх заходах – усе це є реальним внеском у якість освіти. Так, згадана у звіті ГЕР ас. Л. Стеблина має публікації за профілем дисциплін на ОП: Стеблина Л. З Хорватією у серці – 25 років хорватистики на кафедрі слов'янської філології Інституту філології Київського університету імені Тараса Шевченка – традиція вищої школи в атмосфері вимог сучасності. <i>Хорватистика у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 25 років спеціальності</i>: 3б. наук. праць. Київ: Освіта України, 2020. С. 19-34. (у співавт.); Speblyna L. Kroatistika u Kijevu – jedan od najstarijih studija hrvatskoga jezika u inozemstvu. <i>Croatikum. Savjetovanje za lektore hrvatskoga kao inoga jezika</i>. Zagreb: FF Press, 2023. 5 zbornik radova. S. 179-183; Л. Стеблина. Србистика на универзитету „Тарас Шевченко“ – нови формат студијског програма филолошког профила. <i>Међународни научни састанак слависта у Вукове дане (51; 15-20.XI 2021; Београд, Тришћ)</i> : Тезе и резимеи , МСЦ. Београд, 2021. С. 33-34; Л. М.Стеблина. Методичні рекомендації до курсу «Лексикологія і лексикографія хорватської мови». Київ, 2023. URL: https://drive.google.com/file/d/13jaZ4pc1qd--TpeU0Lzgo2e-pTtIK0k0/view. Перелічені у Таблиці 2 та зазначені на сайті КНУТШ наукові публікації, у тому числі тези конференцій, а також навчально-методичні праці, сертифікати про підвищення кваліфікації у сукупності обґрунтовують відповідність НПП освітньому компоненту і є суттєвими показниками в контексті Критерію 6. Це підтверджують і самі експерти ГЕР: див. висновок, сформульований в аналізі п.6.1: «Аналіз інформації у Відомостях СО, звіті ЕГ та відповіді ЗВО на нього свідчить про переважно

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		добрий рівень кваліфікації НПП». Просимо взяти до уваги й специфіку роботи кафедри слов'янської філології КНУТШ (аналогічною кафедрою в Україні є лише кафедра ЛНУ), яка склалася впродовж багатьох десятиліть. Традиційно один викладач на кафедрі викладає понад 5 різних ОК. Тому забезпечити по 5 публікацій за 5 років за спрямуванням кожної ОК фізично неможливо. За умови строгого застосування до викладачів такого формального критерію, діяльність кафедр слов'янської філології КНУТШ і ЛНУ стане неможливою. А ці кафедри працюють майже 200 років. На підставі усіх наведених аргументів просимо переглянути рекомендацію проекту висновку ГЕР про умовну (відкладену) акредитацію. Просимо ухвалити рішення про акредитацію ОП 49526 «Хорватська мова і література та англійська мова» за рівнем В. Зауваження до підкритерію 6.3 беремо до уваги.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	За всіма підкритеріями Критерію 7 члени ГЕР констатують позитивні практики: Відомості СО та звіт ЕГ переконують, що матеріально-технічна база Університету та навчально-методичне забезпечення ОПП дозволяють досягнути цілей, завдань та ПРН за цією програмою, засвідчують безпечність освітнього середовища, достатній рівень задоволення потреб та інтересів здобувачів, ефективно працюють відділ академічної мобільності, Центр соціального розвитку, заходи якого спрямовані на підтримку інклюзивної освіти, психологічна служба, університетська клініка, деканати тощо. Соціальна підтримка у ЗВО реалізується відповідно до чинного законодавства та включає виплати соціальних стипендій, можливість проживання у гуртожитках, пільги та заохочення. Політика та процедури вирішення різноманітних конфліктних ситуацій врегульовані нормативними документами КНУТШ. У ЗВО є постійна комісія вченої ради з питань етики. В Університеті здійснюється політика щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, затверджена Антикорупційна програма. Рекомендації: 1. Зважаючи на сучасну ситуацію, коли часто виникає потреба застосовувати дистанційний формат навчання, рекомендуємо при можливості пришвидшити роботу у ЗВО щодо налагодження роботи єдиної для університету платформи асинхронного навчання. 2. Рекомендуємо встановити пандус у гуртожитку для	Дякуємо експертам ГЕР за ретельний аналіз ОП за Критерієм 7, відзначення відповідних позитивних практик. 1. В Університеті немає жодної програми дистанційного навчання, а обсяги викладання з викладанням інформаційно- комунікаційних технологій постійно зменшуються. Питання організації освітнього діловодства успішно вирішує система Triton, яка є унікальною як за своїми можливостями, так і за відповідності особливостям організації освітнього процесу як в Університеті в цілому, так і в його структурних підрозділах. Впровадження єдиної системи підтримки навчання (LMS) в цілому в Університеті ускладнюється наявністю тісної міжфакультетської кооперації у викладанні за освітніми програмами – на жаль, ні Moodle, ні ILIAS не можуть бути відкриті для Університету в цілому, а відокремлене призведе до суттєвого ускладнення роботи викладачів (значна частина яких бере участь в реалізації освітніх програм у 3-4 факультетах/інститутах). Враховуючи постійне нарощування співпраці у формуванні спільних освітніх ресурсів із ЗВО-партнерами з країн ЄС та Великої Британії (які використовують різні модифікації Moodle, ILIAS та OpenEdX) Університет поставив перед собою завдання розроблення «парасолькової», системи взаємодії з різними LMS яка б базувалася на одній вище названих систем і на системі авторизації edugain. Тим часом Університет надає науково-педагогічним представникам академічну свободу у виборі та впровадженні

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	забезпечення кращого доступу для осіб з обмеженими можливостями. 3. Рекомендуємо розпочати роботу щодо отримання ліцензій на САТ-програми чи закупівлі відповідного програмного забезпечення сучасного перекладача.	форм і платформ для організації онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів. Важливим фактором вибору, як правило, є орієнтація на найбільш невибагливі щодо апаратних можливостей і потужностей каналів комунікації (ZOOM, Google Meet, Google-clasroom тощо). Досвід крайніх трьох років показав, що в умовах інфраструктурних збоїв ці програмні засоби є найменш вразливими. І, наостанок, використання під час навчання різноманітних програмних засобів синхронної і асинхронної комунікації сприяє розвитку цифрової компетентності здобувачів освіти, що є важливим фактором для розширення їх здатності до подальшого навчання та/або працевлаштування. 2. Погоджуємося з думкою експертів, що відсутність пандуса на вході до гуртожитку обмежує доступність до будівлі для осіб з інвалідністю. Оскільки абсолютна більшість споруд будувалася понад 15-20 років тому без дотримання вимоги доступу для осіб з обмеженими руховими можливостями, університет торік уклав дворічну програму їх модернізації (приведення у відповідність до вимог інклюзії), а тим часом мінімізує незручності тих здобувачів освіти які мають особливі потреби (у тому числі з цієї програми) поселяючи їх в ті гуртожитки які вже дообладнані і відповідають вимогам. 3. Дякуємо за рекомендацію
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	За всіма підкритеріями Критерію 8 члени ГЕР констатують позитивні практики. Констатовано, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми прописані в нормативних документах ЗВО і послідовно дотримуються, що свідчить про рівень оцінки В. Роботодавці безпосередньо залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше). Ревізія ОП відбувається через регулярне анонімне анкетування, неформальні бесіди зі здобувачами, на робочих нарадах робочої групи, засіданнях кафедри, вченої ради ННІФ. Наведені у Відомостях СО і звіті ЕГ факти переконують, що ця робота справді ведеться на доброму рівні, виявлені недоліки, рекомендації враховуються і т.ін. Поняття культури якості	Висловлюємо вдячність експертам ГЕР за глибокий аналіз ОП щодо відповідності Критерію 8 та визначені рекомендації. Поділяємо увагу експертів до питання обговорення ОП зі здобувачами та внесення конкретних пропозицій. Хочемо наголосити на тому, що моніторинг ОП здійснюється проєктною групою, яка щороку аналізує динаміку набору на ОП, думки та рекомендації усіх стейкхолдерів, підсумки опитування здобувачів щодо навчання на ОП тощо. Під час підготовки проєкту редакцій чи нових ОП на кафедрі до обговорення обов'язково запрошуються стейкхолдери, а також випускники попередніх ОП, враховуються думки та оцінки здобувачів, висловлені під час формальних і неформальних опитувань з приводу якості викладання на ОП. Розробка нової редакції ОП 2024 р. була зумовлена саме необхідністю розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Під час підготовки цієї редакції здобувачі за ОП навчалися на

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	активно пропагується в КНУТШ, ЗВО створює передумови для залучення учасників освітнього процесу до його вдосконалення. Рекомендації: Рекомендуємо залучати здобувачів освіти до складу проектної групи та запрошувати на засідання робочої групи для обговорення ОПП та внесення рекомендацій щодо її вдосконалення.	першому та третьому курсі відповідно і залучати до обговорення перший курс було недоцільно. Від здобувачів до обговорення залучався третій курс, а також випускники попередньої ОП. Тож у проекті 2024 року змінено модель вільного вибору студента, підтримано побажання щодо перегляду семестрового розподілу освітніх компонентів. Так, наприклад, ОК.26 «Курсова робота зі спеціальності» було перенесено з 4-го семестру в 6-й. Цілком погоджуємося з рекомендацією офіційно запрошувати здобувачів за ОП на засідання проектної групи /кафедри слов'янської філології для обговорення ОП та внесення конкретних пропозицій, що вже й було зроблено в лютому цього року у зв'язку з підготовкою нової ОП 2025 року.
Критерій 9. Прозорість та публічність. ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В.	За всіма підкритеріями Критерію 9 члени ГЕР констатують позитивні практики. Констатовано, що учасники освітнього процесу мають доступ на офіційному сайті ЗВО до нормативних документів, які врегульовують освітній процес. Наведені у звітних документах лінки працюють. Для громадськості доступні навчальні плани, РП освітніх компонентів тощо. За підкритерієм 9.2. висловлено зауваження: на сторінці ОПП немає можливості ознайомитися зі звітом про результати громадського обговорення проекту ОПП і простежити часові параметри зазначеної процедури. Рекомендації: Рекомендуємо на офіційній сторінці сайту розміщувати інформацію щодо всіх етапів оновлення ОПП, пропозицій стейкхолдерів, офіційних результатів обговорення, а також забезпечити можливість фіксації часових параметрів цієї процедури.	Дякуємо експертам ГЕР за всебічний аналіз ОП за Критерієм 9 і відзначення позитивних практик цього розділу. Відповідаючи на зауваження щодо відсутності на сторінці ОП інформації про результати громадського обговорення проекту ОПП, дозволимо собі висловити такі міркування. Розміщувати на постійній основі інформацію про результати громадського обговорення проекту на сторінці ОП є нераціональним з кількох причин. По-перше, громадське обговорення є процедурою, яка відбувається на певному етапі розробки або оновлення освітньої програми. Після завершення цього процесу результати обговорення враховуються у фінальній версії освітнього документа з можливими певними редакціями, після чого він подається на розгляд Вченої ради ННІФ, затверджується Вченою радою університету і вводиться в дію наказом Ректора. Таким чином, збереження попередніх результатів обговорення на кафедральній сторінці втрачає свою актуальність, оскільки до уваги громадськості пропонується чинна версія освітньої програми. По-друге, постійне збереження проекту ОП на кафедральній Інтернет-сторінці лише перевантажує сайт зайвою інформацією, яка вже втратила свою актуальність та заважає сприйняттю найважливіших матеріалів.